

Bijbelstudie

Frans van Velzen

Als je gelooft in de naam van Jezus...

1 Johannes 5:13-21

INHOUD

Stille tijd	2
Als je gelooft in de naam van Jezus...	2
Als je God om iets bidt...	2
Als je je broeder of zuster ziet zondigen...	3
De hele wereld in de macht van het kwaad	3
Kringstudie 13	5
Verkenning van de tekst	5
Thematiek en structuur	5
Korte uitleg	5
Boodschap en actualiteit	6
Aanwijzingen voor de kringleider	6
Ijsbreker	6
Inleiding	7
Kringgesprek	7
Afsluiting	7

Stille tijd

tussen kringstudie 12 en 13

1

*Dit heb ik u geschreven, die gelooft in de naam van de Zoon Gods,
opdat gij weet, dat gij eeuwig leven hebt.
(1 Johannes 5:13)*

Als je gelooft in de naam van Jezus...

'Geloven doe je in de kerk', zeggen veel mensen. Dat is waar. Hoewel er hele volksstammen zijn, die zeggen dat ze wel geloven, maar daar de kerk niet voor nodig hebben. Die zouden dan eigenlijk moeten zeggen: 'Geloven doe je *buiten* de kerk'... Nu wordt die uitdrukking: 'Geloven doe je in de kerk' in bepaalde situaties gebruikt. 'Hoe laat hadden we morgen ook alweer afgesproken?' 'Om half elf geloof ik.' Dan heb je kans dat die ander reageert met: 'Geloven doe je in de kerk!'. Met andere woorden: ik wil zeker weten hoe laat we precies hebben afgesproken. 'Geloven' staat dan lijnrecht tegenover 'zeker weten'.

Voor Johannes is dat totaal niet het geval! In dit vers geeft hij aan wat hij beoogt met zijn brief. Daarbij gaat hij ervan uit dat zijn lezers geloven in Jezus' naam: 'Dit heb ik ú geschreven, ú die gelooft in de naam van Gods Zoon'. Hij schrijft aan gelovige christenen. Wat beoogt hij dan met zijn schrijven? Dat ze weten dat ze eeuwig leven hebben. Geloven gaat hier samen op met zeker weten! Als je *gelooft* in de naam van Jezus, mag je *zeker weten* dat je eeuwig leven hebt! Juist als je gelooft, mag je zeker weten. Geloven doe je inderdaad in de kerk. Zeker weten ook trouwens.

Overdenken

- In hoeverre is jouw geloven zeker weten?
- Johannes wil zijn lezers zeker laten weten dat ze eeuwig leven hebben. Hoe zeker ben je van eeuwig leven?

Bidden

- Bedank Jezus voor alle moeite die Hij gedaan heeft om eeuwig leven voor je te bewerkstelligen.
- Beken dat je niet altijd zo vast gelooft en zeker weet als God waard is.
- Vraag God of *Hij* je wil verzekeren van eeuwig leven.

2

*En dit is de vrijmoedigheid, die wij tegenover Hem hebben,
dat Hij, indien wij iets bidden naar zijn wil, ons verhoort.
(1 Johannes 5:14)*

Als je God om iets bidt...

God verhoort je als je Hem om iets bidt! Johannes is hier vast van overtuigd. Terwijl je allemaal wel situaties kunt noemen waarin je gebed niet verhoord is. In ieder geval heb je de vrijmoedigheid om te bidden. Dat is niet zozeer dat je zelf het lef hebt, maar betekent in wezen dat je recht van spreken hebt, net als een lid van de tweede kamer. Tegenover God mag je je zegje doen! Je mag Hem loven en prijzen, danken en aanbidden. Je mag Hem je nood klagen, je schuld voorleggen, om vergeving vragen. Geweldig, zo'n hemels Adres, waar je in allerlei omstandigheden terecht kunt! Maar soms vraag je je wel af of je bericht ook op dat Adres aangekomen is, of God je wel hoort. 'Ja', zegt Johannes, 'het komt heus wel aan. God verhoort ons!' Maar hij zegt er wel iets wezenlijks bij: als je iets bidt 'naar zijn wil'. Met eerbied gesproken is God geen frisdrankautomaat, waar je een euro ingooit, de juiste code intoetst en vervolgens het

gewenste blikje uitrolt. God geeft niet altijd precies waar je om vraagt. Maar wel wat je werkelijk nodig hebt. En dat besef je soms niet. Daarom is het wijs te bidden overeenkomstig zijn wil.

Overdenken

- Hoe vrijmoedig ben jij in je gebed?
- Hoe ga je ermee om, als je niet krijgt waar je om gebeden hebt?
- Op welke manier zou je er beter achter kunnen komen wat Gods wil is?

Bidden

- Bedank God dat je Hem alles mag zeggen én dat Hij naar je luistert!
- Beken dat je niet altijd bidt naar Gods wil.
- Vraag God om meer inzicht in zijn wil.

3

*Als iemand zijn broeder ziet zondigen, een zonde niet tot de dood, moet hij bidden en God zal hem het leven geven...
(1 Johannes 5:16a)*

Als je je broeder of zuster ziet zondigen...

Ja, wat doe je dan, als je iemand uit je gemeente verkeerde dingen ziet doen? Lastige situatie. Het liefst doe je vaak alsof je niets gezien hebt, laat je de ander in zijn eigen soppaar koken. In onze tijd van ieder voor zich, laten we het maar zo. Die ander moet het zelf maar weten, ik bemoei me er niet mee!

Of is het voer voor gesprek? Nee, natuurlijk niet met die persoon zelf, maar zo achter zijn rug om, met andere gemeenteleden. 'Heb je al gehoord wat ik die en die zag doen?!' De een z'n zonde is de ander z'n roddel.

Of staat niet ergens dat je die ander erop moet aanspreken? Eerst onder vier ogen en als hij of zij niet luistert, met anderen uit de gemeente. Maar ja, wie ben ik, om zo concreet de zonde bij een ander aan te wijzen. Er staat toch ook iets over splinter en balk?

Johannes wijst een andere weg. Als je je medegelovige ziet zondigen, bid dan voor hem of haar! Zo bidden biedt ruimte. Niet alleen voor die ander, die God op deze manier het leven geeft. Maar ook voor jezelf. Als je het maar laat zitten, blijft het maar sudderen in je. Als je erover roddelt, maak je bij anderen ook negatieve energie vrij. Maar als je het in gebed aan God voorlegt, ben je het zelf kwijt. Zo biedt zo'n gebed jezelf ook ruimte.

Overdenken

- Wat doe jij zoal, als je een broeder of zuster verkeerde dingen ziet doen?
- Waar zou je om kunnen bidden voor die ander?

Bidden

- Bedank God dat je je last aan zijn Vaderhanden mag toevertrouwen, zodat je er niet zelf mee hoeft rond te blijven lopen!
- Beken Hem dat je zo weinig bidt voor zondigende broeders of zusters, maar meestal eerder...
- Bid Hem voor broeders en zusters voor wie dit geldt.

4

*Wij weten, dat wij uit God zijn en de gehele wereld in het boze ligt.
(1 Johannes 5:19)*

De hele wereld in de macht van het kwaad

'De hele wereld ligt in het boze'. Dat zijn geen optimistische woorden. Ook geen idealistische. Maar wel realistisch. Je hoeft de krant maar open te slaan of naar het

journaal te kijken. Hoeveel kwaad wordt er dan niet opgedist. In de vorm van natuur-rampen. Of veel vaker nog wat mensen elkaar allemaal aandoen. Hoe ze welbewust met een bom zoveel mogelijk tegenstanders willen doden.

Wat Johannes hier zegt, kun je ook vertalen met: 'de hele wereld ligt in de macht van *de boze*'. Van de duivel dus. Het kwaad in eigen persoon. Dat gaat nog wat dieper dan krant en journaal. Dat onthult de geestelijke strijd die gaande is. Weliswaar is de wereld door God geschapen, is Jezus er Heer van, maar de boze gaat rond als een briesende leeuw, op zoek naar wie hij verslinden kan (1 Petrus 5:8). Om bang van te worden.

Gelukkig schrijft Johannes in het voorgaande vers al over de gelovige: 'De boze heeft geen vat op hem' (vers 18). De duivel kan je wel kwetsen en proberen te verleiden. Maar je naar zijn rijk slepen, lukt hem niet! In dit vertrouwen mag je in deze boze wereld staan. In de wetenschap dat je uit God geboren bent, dus zijn kind.

Overdenken

- Waar loop jij in je eigen, dagelijkse leven tegen het kwaad aan?
- Waar merk je aan dat de boze geen vat op je heeft?

Bidden

- Bedank God dat je uit het rijk van de boze verlost bent.
- Beken dat je desondanks openstaat voor zijn verleidingen.
- Vraag of je door Jezus bewaard mag worden voor kwaad en duivel!

Kringstudie 13

1 Johannes 5:13-21

Verkenning van de tekst

Johannes komt tot een afronding van zijn brief. Hij begint dit gedeelte met het aangeven van zijn bedoeling: 'Dit heb ik u geschreven, opdat u weet, dat u eeuwig leven hebt' (vers 13). Vervolgens komt er nog een aantal thema's kort aan de orde, waarover hij soms al eerder uitgebreider heeft geschreven. Daarmee is het een soort mozaïek geworden.

Thematiek en structuur

Er is niet zozeer een overkoepelende thematiek in deze verzen. Het is meer een associatieve aaneenrijging van thema's, die deels al eerder aan de orde zijn geweest. Opvallend vaak speelt overigens het woord 'weten' daarbij een rol. Het geloof in Jezus' naam (vers 13) houdt voor Johannes een aantal zekerheden in!

Het gaat om de volgende thema's:

vers 13	bedoeling van de brief: weten dat je eeuwig leven hebt;
vers 14-15	gebedsverhoring;
vers 16-17	voorbede voor broeder of zuster die zondigt;
vers 18-19	de duivel heeft geen grip op wie uit God geboren is;
vers 20	Jezus Christus kennen en in Hem zijn;
vers 21	pas op voor afgoden!

Korte uitleg

13 *Dit heb ik u geschreven, die gelooft in de naam van de Zoon Gods, opdat gij weet, dat gij eeuwig leven hebt.*

Johannes geeft hier aan wat hij beoogt met zijn schrijven. Hij gaat ervan uit dat zijn lezers geloven in de naam van Jezus. En op grond daarvan wil hij hen zeker laten weten dat ze eeuwig leven hebben. Eeuwig leven is het kennen van God en Jezus (Johannes 17:3). Dat is niet zozeer een rationeel gebeuren: weten dat God bestaat, maar veeleer relationeel: een persoonlijke relatie en vertrouwelijke omgang hebben met Vader en Zoon.

14 *En dit is de vrijmoedigheid, die wij tegenover Hem hebben, dat Hij, indien wij iets bidden naar zijn wil, ons verhoort.*

15 *En indien wij weten, dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, weten wij, dat wij de beden verkregen hebben, die wij van Hem hebben gebeden.*

Zonder duidelijke link met vers 13 gaat Johannes over op het thema gebedsverhoring. Hij doet dat in twee stappen. In vers 14 geeft hij aan dat je zeker mag zijn dat God je 'verhoort', in de zin van: je hoort, naar je luistert, als je tot Hem bidt (naar zijn wil!). In vers 15 gaat hij een stap verder. Als je weet dat God naar je luistert, dan mag je er ook zeker van zijn dat je zult krijgen waar je om gebeden hebt!

16 *Als iemand zijn broeder ziet zondigen, een zonde niet tot de dood, moet hij bidden en God zal hem het leven geven, hun namelijk, die zondigen niet tot de dood.*

Er bestaat zonde tot de dood: daarvoor zeg ik niet, dat hij moet vragen.

17 *Alle ongerechtigheid is zonde, en er bestaat zonde niet tot de dood.*

Het thema bidden van vers 14-15 keert hier terug, maar dan voor een specifieke situatie. Het gaat hier om voorbiede voor een medegelovige die zondigt. Een 'zonde niet tot de dood' slaat waarschijnlijk op dingen tegen Gods wil in, gedaan door een gelovige. Want ook als je gelooft en geen verkeerde dingen wilt doen, *val* je af en toe toch in zonde

(vergelijk 1,8-9). Johannes onderscheidt dat hier van 'zonde tot de dood'. Dan gaat het vermoedelijk om gemeenteleden die het spoor van Jezus helemaal bijster geraakt zijn, structureel in zonde *leven*. Mogelijk heeft hij de dwaalleraren (2:18-27) hier op het oog. Voor hen moet je niet bidden. Let wel, wat je wel voor ze moet doen, laat Johannes in het midden.

18 *Wij weten, dat een ieder, die uit God geboren is, niet zondigt; want Hij, die uit God geboren werd, bewaart hem, en de boze heeft geen vat op hem.*

19 *Wij weten, dat wij uit God zijn en de gehele wereld in het boze ligt.*

Nu vormt het thema zondigen de link met het voorgaande. Het begin van vers 18 lijkt het 'je broeder zien zondigen' (vers 16) volledig te weerspreken. Hier wordt het onderwerp van Gods kant belicht. Voor Hem hoor je bij Hem en val je niet meer onder de macht van de zonde. Dat kan de duivel je niet meer afpakken: 'de boze heeft geen vat op hem' (vers 18c). Zelfs al ligt de hele wereld in het (machtsgebied van de) boze. 'Hij, die uit God geboren werd' (vers 18b) heeft betrekking op Jezus. Díe bewaart je voor duivelse invloed en macht!

20 *Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is en ons inzicht gegeven heeft om de Waarachtige te kennen; en wij zijn in de Waarachtige, in zijn Zoon Jezus Christus. Dit is de waarachtige God en het eeuwige leven.*

Dit vers fundeert vers 18-19. Jezus Christus, de Zoon van God, is gekomen ('geboren uit God', vers 18) en heeft ons de Waarachtige leren kennen. Het slot van dit vers geeft aan dat Jezus zelf de waarachtige God is. Waarachtig wil zoveel zeggen als: waar, echt, reëel, waar je dus op aan kunt, betrouwbaar. Zo is (God in) Jezus!

21 *Kinderkens, wacht u voor de afgoden.*

Tot slot nog eens Johannes' geliefde aanspraak: 'kinderen'. Een wat abrupt slot van dit bijbelboek. Van afgoden is eerder geen sprake. Johannes vat zo samen wat hij gezegd heeft over antichristen, valse profeten en de boze zelf. Allerlei andere machten proberen je tot god te worden, de baas over je te spelen. Pas daarvoor op!

Boodschap en actualiteit

Door de diversiteit aan thema's is er moeilijk één centrale boodschap aan te geven. Johannes geeft hier aan hoe geloof in Jezus' naam en weten eeuwig leven te hebben in je leven kan functioneren in verschillende omstandigheden: als je bidt tot God, als je je broeder ziet zondigen, als je de boze bezig ziet. Weet dat je bij Jezus hoort en Hij je niet loslaat! En houd je daarom op jouw beurt vast aan Hem!

Aanwijzingen voor de kringleider

IJsbreker

Johannes gebruikt in dit gedeelte 6 keer het woord weten. Voor hem is dat juist gekoppeld aan geloven in Jezus (vers 13). Maar in ons taalgebruik wordt vaak een tegenstelling gemaakt tussen (zeker) weten en geloven. Uiteindelijk tellen de feiten voor ons, meningen veel minder. Bovendien bepalen feiten het publieke debat en worden meningen als privé beschouwd. Als gelovigen loop je daar op allerlei manieren tegenaan. Daarom om erin te komen een aantal stellingen waarbij de kringleden moeten aangeven of ze het een feit of een mening vinden. Uiteraard gaat het daarbij om het gesprek over het waarom.

Feit of mening?

- 1) Amsterdam is de hoofdstad van Nederland.
- 2) Het is vandaag lekker weer.
- 3) Ik geloof dat Jezus Christus opgestaan is uit de dood.
- 4) Jezus is Heer van heel deze wereld.

Inleiding

Het lijkt me nuttig je kringleden te wijzen op de diversiteit aan thema's in dit gedeelte. Die laat ik terugkeren als onderdelen van het kringgesprek. Voel je daarbij overigens vrij om bepaalde onderdelen wel of niet te doen. Mogelijk wordt de bespreking van alle zes thema's namelijk wel erg fragmentarisch.

Kringgesprek

Vers 13: eeuwig leven

Wat beoogt Johannes nu precies met zijn schrijven?

Wat houdt eeuwig leven volgens jou in?

Hoe zeker ben jij van eeuwig leven?

Vers 14-15: gebedsverhoring

Johannes is hier nogal stellig: God hoort je en geeft waar je om vraagt. Hoe zou het dan komen dat je in de praktijk nogal eens het gevoel hebt dat je gebed *niet* verhoord is?

Hoe bid je 'naar zijn wil'?

Vers 16-17: voorbede

Wat zou Johannes bedoelen met het onderscheid 'zonde tot de dood' en 'zonde niet tot de dood'?

Hoe reageer jij meestal, als je je broeder of zuster ziet zondigen?

Waar zou je God om mogen bidden voor zo'n medegelovige?

Vers 18-19: de duivel

Hoe verhoudt zich 'dat ieder die uit God geboren is, niet zondigt' tot 'als je je broeder ziet zondigen' (vers 16)?

Johannes schrijft: 'de hele wereld ligt in (de macht van) het boze'. Maar Jezus is toch Heer van de wereld? Hoe zit dat?

In hoeverre heeft de boze inderdaad geen vat op je?

Vers 20: Jezus Christus

In hoeverre zie je jezelf als 'in de Waarachtige, in Jezus Christus'?

Wat betekent het zijn in Christus voor je dagelijks leven?

Vers 21: afgoden

Wat zou Johannes hier bedoelen met afgoden?

Wie en wat probeert jouw god te zijn?

Hoe pas je daarvoor op?

Afsluiting

Gezien de diversiteit is het misschien aardig te vragen welk punt er voor je kringleden (per persoon!) nu het meest is uitgesprongen tijdens deze bespreking. (Kun je meteen peilen wat er hoe overgekomen is!)